

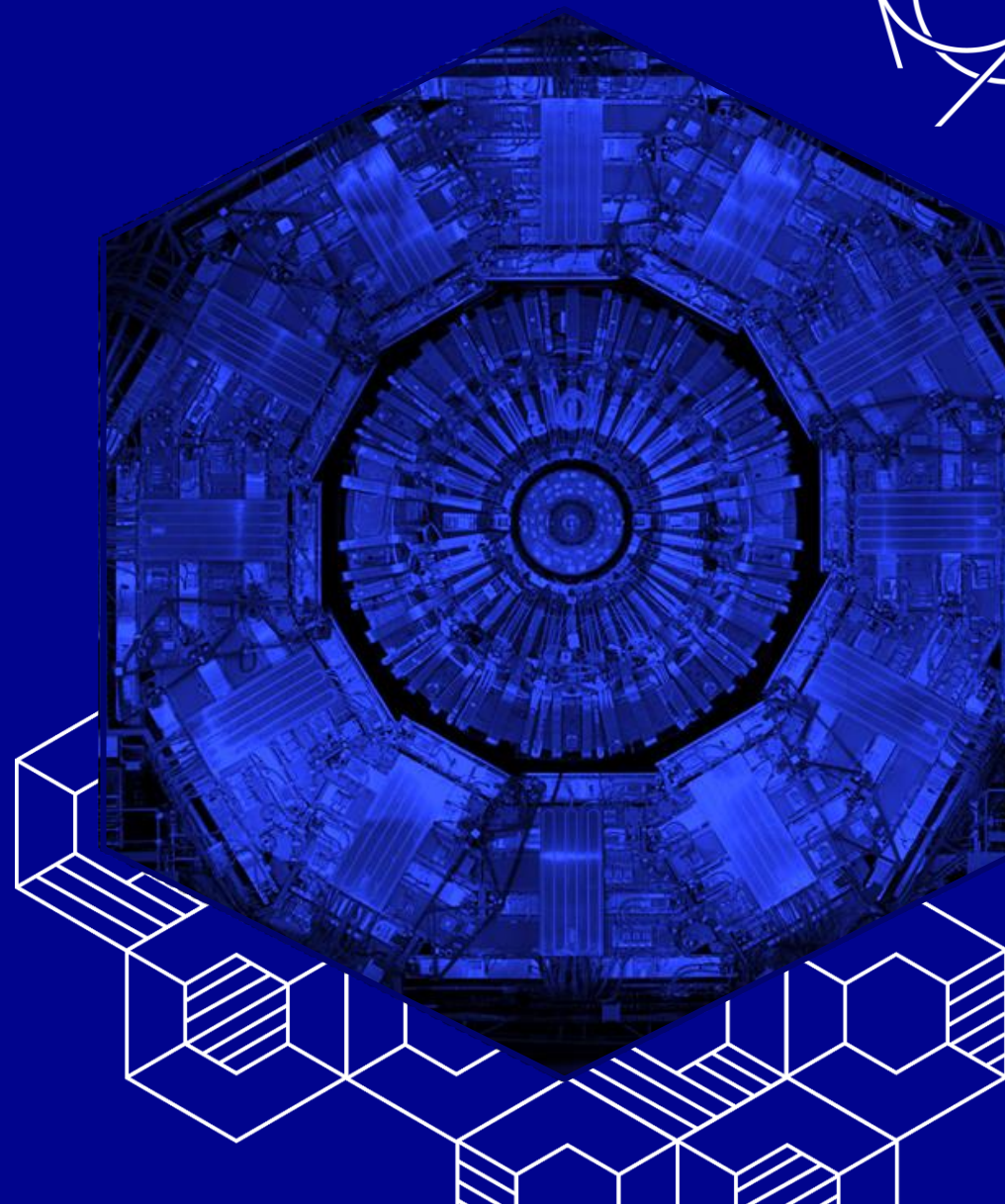
Izglītības un zinātnes
ministrija

researchLatvia[★]
Value Through Knowledge

LATVIJAS STRATĒGIJA VIRZĪBAI UZ EIROPAS KODOLPĒTĪJUMU ORGANIZĀCIJAS PILNTIESĪGAS DALĪBVALSTS STATUSU

06/12/2022

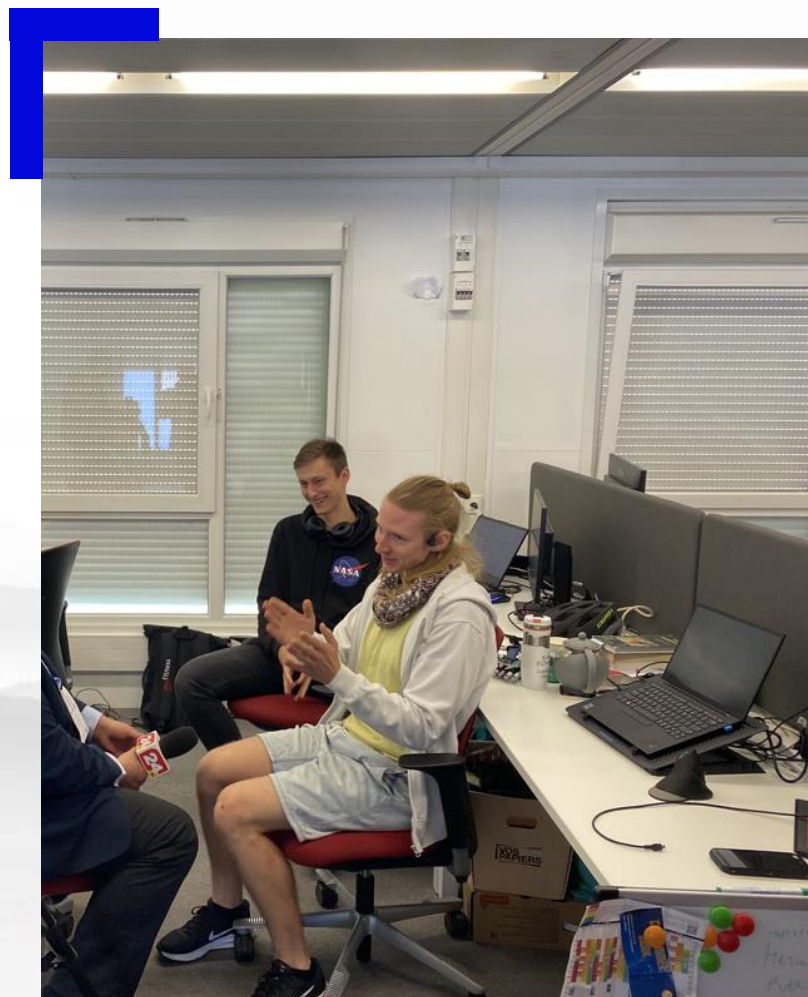
Latvijas dalības stratēģija CERN

nodrošina efektīvu, jēgpilnu un ilgtspējīgu Latvijas dalību CERN

- Īpaši CERN zinātniskajā, apmācību un izglītības programmās
- lai stimulētu Latvijas industrijas sadarbību ar CERN un veiksmīgu dalību iepirkumos

Latvija ir
CERN Asociētā
dalībvalsts kopš
2021.g. 2. augusta

Latvijas dalības stratēģija CERN

- balstās Latvija 2030 un NAP2027
- veicina fundamentālo pārmaiņu virziena **“Zināšanu sabiedrība”** izpildi un atbilstību izvirzītajām prioritātēm:

zinātne sabiedrības attīstībai,
tautsaimniecības izaugsmei un
drošībai kvalitatīva, pieejama
iekļaujoša izglītība

produktivitāte,
inovācija un eksports

CERN paver iespējas:

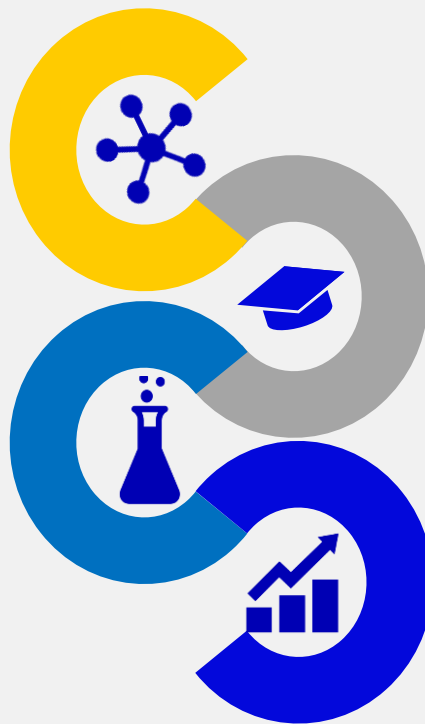
Latvijas zinātniskās institūcijas sekmīgi piedalās virknē CERN eksperimentu un projektu

zinātnieki un komersanti veiksmīgi piedalās (iepriekš slēgtos un nepieejamos) augstākā līmeņa konsorcijos, projektos un sadarbības platformās

papildus unikālām sadarbības un tīklošanās iespējām dalība ir devusi arī vērā ņemamu finansiālu pienesumu Latvijas zinātnei

Latvijas dalība CERN

cilvēkresursu
attīstība

zinātniskās
publikācijas

izglītojošās
aktivitātes un STEM
popularizēšana

infrastruktūras un
komercsektora
attīstība

Cilvēkresursu attīstība

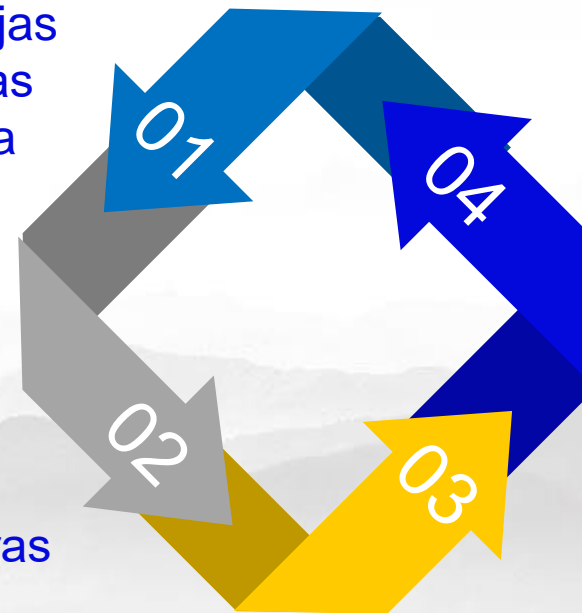

CERN - Latvijas
doktorantūras
programma

CERN
doktorantūras
studentu
programma

Tehnisko
studentu
programma

Vasaras
studentu
programma

**nodrošinot zinātnes kapacitāti sabiedrības
attīstībai un tautsaimniecības izaugsmei**

CERN asociētais zinātniskais personāls

+ šobrīd Latvijā ar CERN strādā 16 pētnieki, doktorantūras un maģistratūras studenti no 6 zinātniskajām institūcijām

Izglītojošās aktivitātes un STEM popularizēšana

Dalība CERN sniedz
ieguldījumu kvalitatīvā, pieejamā
un iekļaujošā izglītībā:

skolēnu
iesaiste

CERN
studentu
programmas

CERN
skolotāju
programmas

RTU+LU kopīga
starptautiska studiju
programma CERN

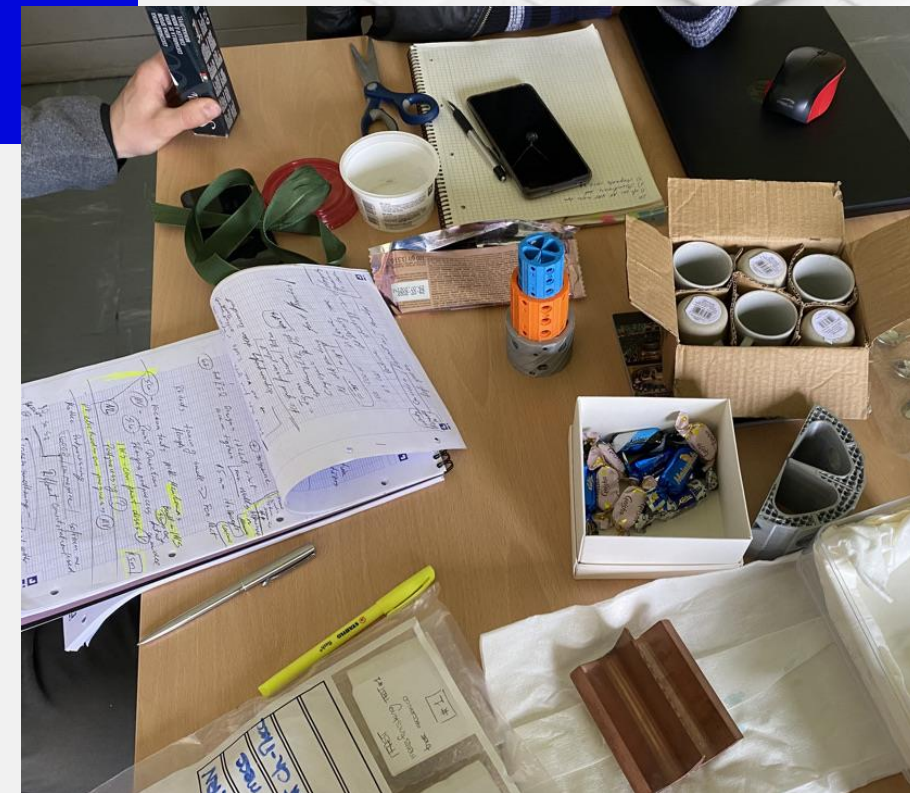
Zinātniskās publikācijas

01

Strādājot CERN laika posmā no 2018. - 2022. g. Latvijas zinātnieku devums ir 403 publikācijas, no kurām 383 (94,8%) publicētas Q1 zinātniskajos žurnālos

02

sadarbība ar CERN nodrošina vairāk nekā 10% no Q1 publikācijām, kas ir augstākais sasniegums sadarbībai ar konkrētu starptautisku zinātnisko organizāciju

Infrastruktūra

CERN iekārtas ir unikālas pasaules mērogā - ne Latvijā, ne tuvākajā reģionā šāda infrastruktūra nav pieejama

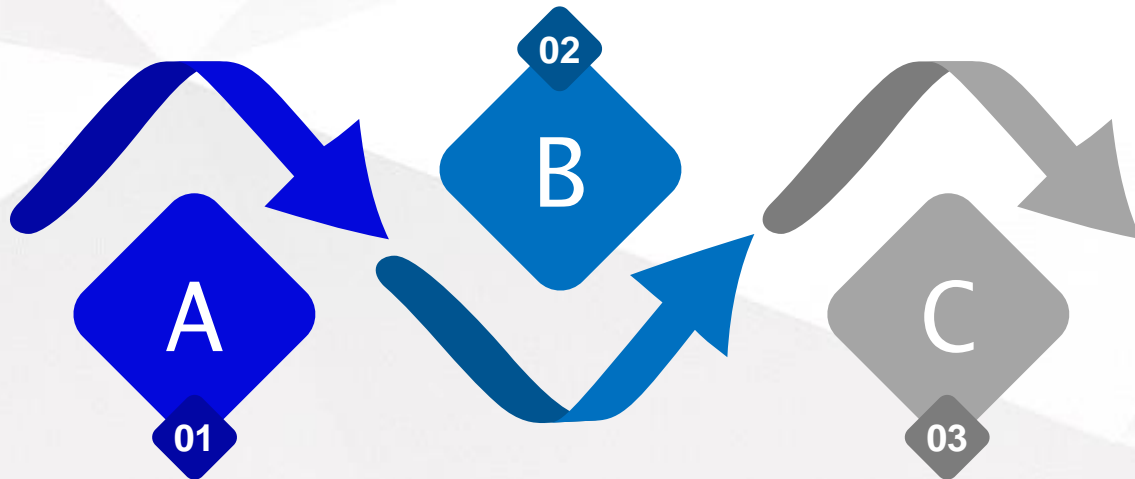
ir iespēja strādāt ar visaugstākās raudzes unikālu zinātnisko ekipējumu

izmantot CERN inženiertehnisko infrastruktūru, iekārtas, mašīnas

izmantot ekspertu zināšanas savu specifisko zinātniski-tehnoloģisko uzdevumu veikšanai

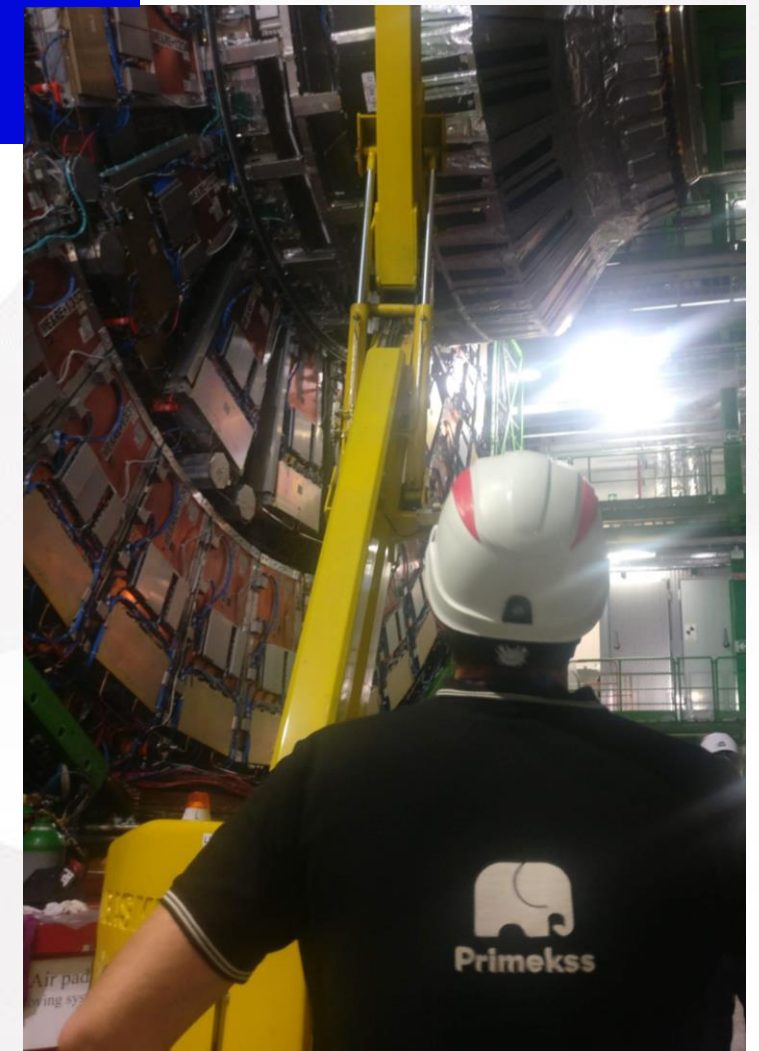
Komercsektora attīstība

Īpaša uzmanība tiek veltīta zināšanu pārneses komponentei un tādu Latvijas komersantu iesaistei, kuriem ir izteikts P&I potenciāls un iestrādes

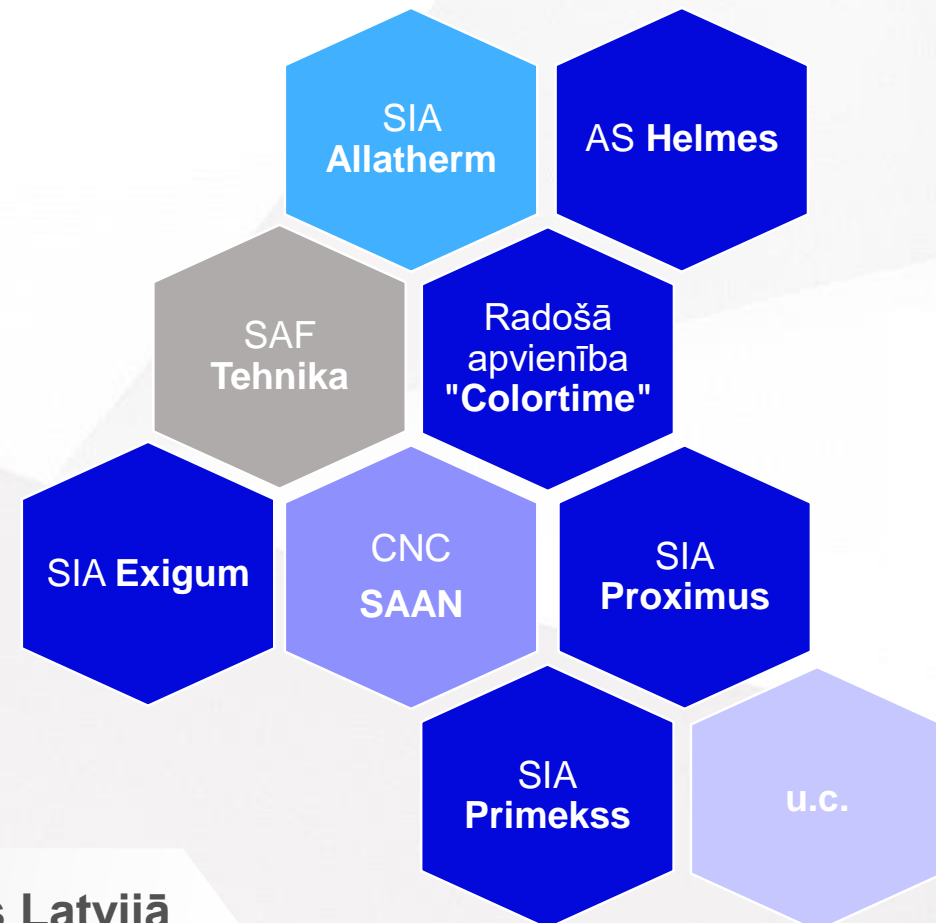

Ar fokusu uz produktivitāti, inovāciju un eksportu

CERN piegādātājs – tā ir prestiža, labi atpazīstama kvalitātes zīme, kura uzņēmumiem paver plašākus noieta tirgus

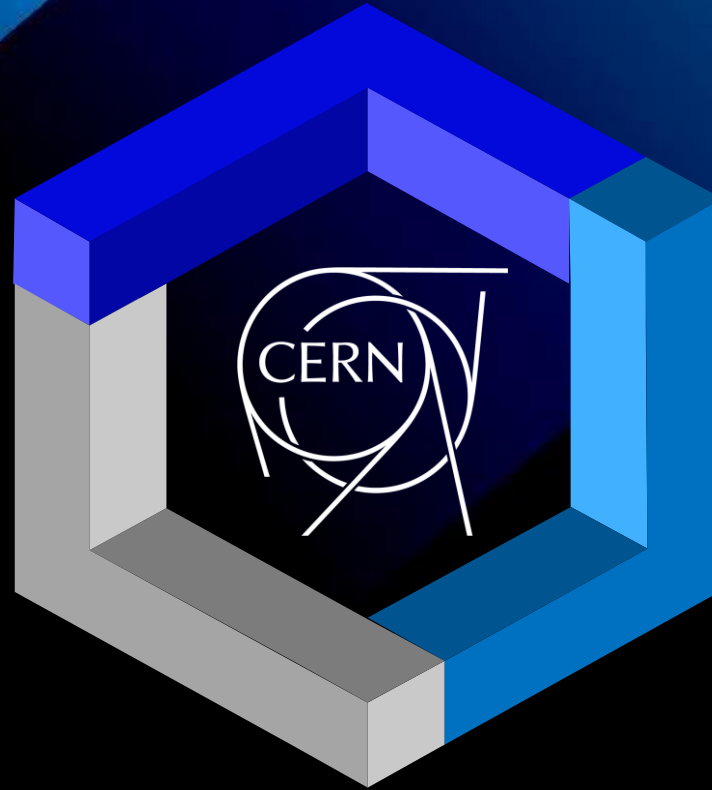

Virkne Latvijas uzņēmumu jau ir ieguvuši CERN pasūtījumus

Latvijas turpmākās sadarbības stratēģija ar CERN

Jēgpilna un
koordinēta
Latvijas dalība
CERN Asociētās
Dalībvalsts statusā

Latvijas kļūšana
par pilntiesīgu
CERN Dalībvalsti
2-3 gadu laikā

Lai šīs iespējas pilnvērtīgi izmantotu, ir nepieciešama integrēta **pieeja valsts līmenī**, iekļaujot visas ieinteresētās puses: institūcijas, komersantus un sociālos partners

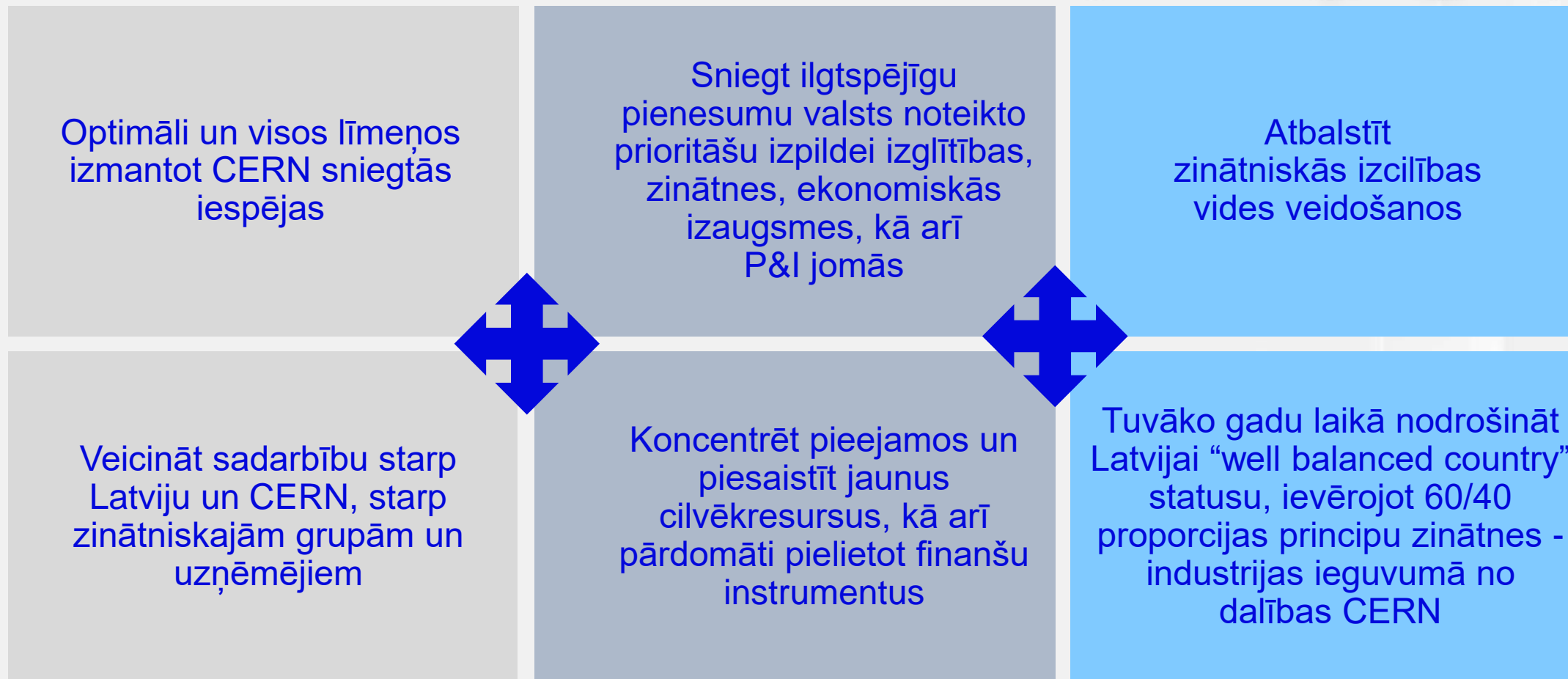
Dalība CERN paver iespējas ilgtermiņā piedalīties virknē programmu, pasākumu, iepirkumu un aktivitāšu

RFQ Particle Accelerator

Radio Frequency Quadrupole (RFQ) Prototype Particle Accelerator

Uzdevumi jāēgpilnai un koordinētai dalībai CERN Asociētās Valsts statusā

leguvumi no pilntiesīgas dalībvalsts statusa

1

Līderība – Latvija kļūst par daļu no atzītas pasaules zinātnes elites

2

pilnvērtīga dalība ietver ne tikai līderību fundamentālajās zinātnēs, bet ir arī attīstības instrumentus Latvijas zinātnes kopienai

3

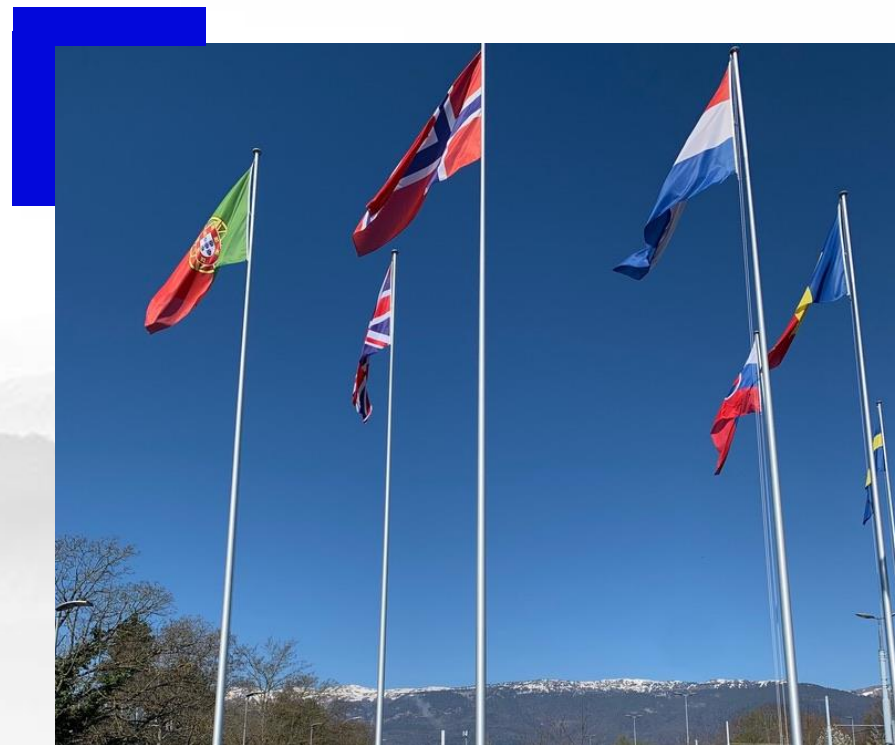
tā ir tehnoloģiju pārnese platforma, kura sniedz ilgtermiņa izaugsmes iespējas ražošanai, IST un valsts tautsaimniecībai kopumā

leguvumi no **pilntiesīgas dalībvalsts** statusa

attīstītas valsts
apliecinājums un
kvalitātes zīme

Latvijas karoga
uzvilšana CERN
mastā ir būtisks
instruments Latvijas
starptautiskā tēla
veidošanā

Ekonomiski visbūtiskākais ieguvums

nebūs iepirkuma *griestu*
Latvijas uzņēmumiem !

Šobrīd iepirkumu
kopējais apjoms
nedrīkst pārsniegt
LV iemaksas
apjomu CERN, t.i.
1 024 850 CHF /
2022.gadā

A

Tai pat laikā,
Latvijā ir identificēti
vairāki uzņēmumi,
kuriem jau šobrīd ir
skaidrs potenciāls
veikt pakalpojumu
un preču piegādes
CERN vairāku
miljonu Šveices
franku apjomā

B

Šobrīd minētie
iepirkuma griesti
nepieļauj
Latvijas
komersantu
dalību šāda
apjoma CERN
uzsaukumos un
iepirkumos

C

Nebūs darba līgumu ierobežojumu un iesaistes limitu

1

t.i. neierobežots skaits zinātnisko un tehnisko darba līgumu Latvijas zinātniskā un tehniskā personāla dalībai CERN

2

Latvijai stratēģiski ir svarīgi nodrošināt sava zinātniski-tehniskā personāla iesaisti CERN struktūrās pamata darbinieku statusā

Šobrīd šādas iespējas nav

Pilna teikšana CERN Padomē

Balsstiesības un dalība slēgtajās Padomes sēdēs, kurās tiek pieņemti būtiski stratēģiski un finansiāli lēmumi par CERN un Eiropas augstas enerģijas fizikas un tehnoloģiju turpmāko virzību

Latvija no novērotāja kļūs par lēmumu pieņēmēju CERN

Plašas un sabalansētas Baltijas reģiona sadarbības iespējas

Uzdevumi Latvijas kļūšanai par pilntiesīgu CERN Dalībvalsti

Nodrošināt stabilu valsts finansējumu CERN aktivitātēm;

Palielināt kapacitāti un kompetenci Augstas enerģijas fizikas un paātrinātāju tehnoloģiju jomā;

Veidot spēcīgu, ar CERN saistītu zinātnisku institūtu Latvijā un stabilu zinātnieku komandu CERN;

Izveidot atbilstošu maģistratūras programmu “Augstas enerģijas fizika un paātrinātāju tehnoloģijas”;

Sekmēt CERN industriālo pasūtījumu iegūšanu;

Veidot pozitīvu sadarbību ar CERN tēlu Latvijā *#LatvijaCERN*

**Zinātniskie un
tehniskie
pasākumi**

Uzdevumi Latvijas kļūšanai par pilntiesīgu CERN Dalībvalsti

Lēmumu pieņēmēju un partneru iesaiste

Nodrošināt
CERN vadības
un dalībvalstu
atbalstu;

Aktīvi piedalīties
CERN Padomes
un komiteju
darbā, veidojot
pozitīvu viedokli
par Latvijas
atbilstību
pilntiesīgas DV
statusam;

Koordinēt
Latvijas dalību
CERN Padomē
un tās komiteju
darbā;

Veicināt
koordināciju
Baltijas līmenī -
CERN Baltijas
Grupas un
Baltijas
Asamblejas
līmenī, veidot
vienotu nostāju
CERN
kontekstā;

Nodrošināt
nemainīgu
Latvijas
valdības,
Saeimas,
zinātniskās
kopienas,
uzņēmēju un
sociālo partneru
atbalstu;

Veicināt
Eiropas
Komisijas
netiešu
atbalstu.

CERN

Iespēja Latvijas zinātnes attīstībai

Ceļ zinātnes kvalitāti

Iespēja Latvijas uzņēmējiem

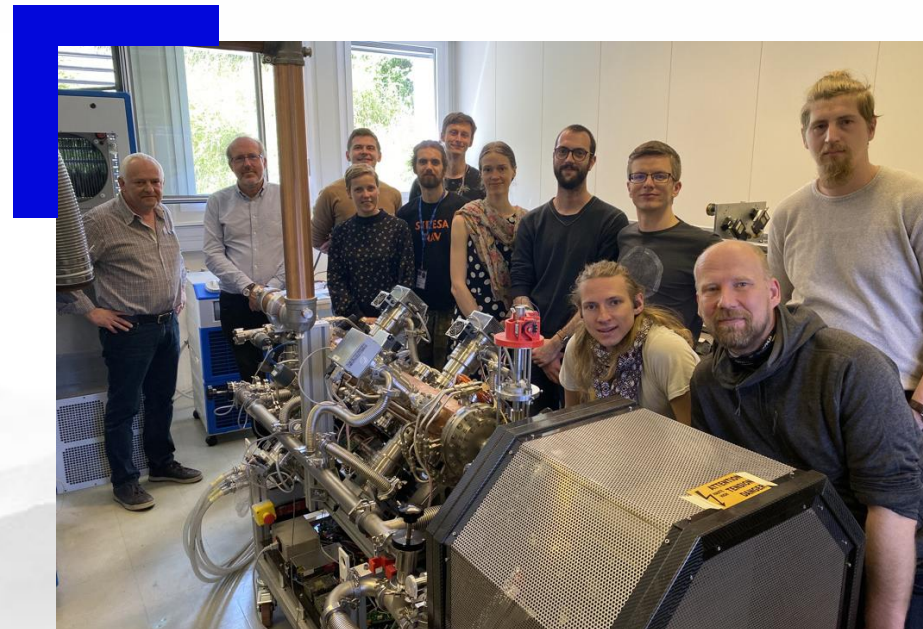
Pieeja inovācijām

Motivē mācīties STEM

Novērš Latvijas spējīgāko prātu
aizplūšanu uz citām valstīm

Veicina 3B sadarbību

Tā nav utopija – tas notiek jau šodien...

PALDIES!

